

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 16-ԻՆ ՄԵԿՆԱՐԿՈՒՄ Է ՆՈՐ ՈՒՍՏԱՐԻՆ

ՇՆՈՐՅԱՎՈՐՈՒՄ ԵՆՔ ՆՈՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ԱՌԹԻՎ

ԱՌԱՋԻՆ ԴԱՍԱՐԱՆՅՈՒՆԵՐԸ ԱՆՎՃԱՐ ՄՏԱՅԱՆ ՆՈՒԻԹԲՈՒՔՆԵՐ, ԻՍԿ ՄՆԱՅԱԾ ԲՈՒՈՐ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐԸ` ԴԱՍԱԳՐՔԵՐ

ՄԵՐ ԱՊԱԳԱՆ ՄԵՐ ԿԱՅՈՒՆ ԵՎ ՈՒԺԵՂ ԴՊՐՈՑՆ Է

Շուտով մեր Վրաստանի հարյուրավոր դպրոցներ իրենց դռները կբացեն հազարավոր աշակերտների առջև. կսկսվի մի նոր ուսումնական տարի եւս:

Ջեսուրս-Կենտրոնը եւ դպրոցների տնօրեններն ամեն ինչ անում են նոր ուսումնական տարին պատշաճ մակարդակով ու կազմակերպված սկսելու համար:

Մեծ է Վրաստանի կրթության եւ գիտության նախարարության ուշադրությունն ու աջակցությունը թե՛ դպրոցների նյութատեխնիկական բազան բարելավելու, թե՛ ուսուցիչների մասնագիտական որակավորումը բարձրացնելու ուղղությամբ:

Այդ ուղղությամբ կատարվող աշխատանքներից են դպրոցների ջեռուցման համակարգի գազիֆիկացումը. այդ ծրագրում ընդգրկված են քաղաքի թիվ, թիվ 1, 4, 5, Ալաստանի, Ագանայի հանրային դպրոցները, բացի այդ, Խանդոյի, Դադեշի ու Ալաստանի հանրային դպրոցներում կատարվում են նաեւ վերանորոգման աշխատանքներ: Իսկ շրջանի 35 դպրոց սեփական միջոցներով կատարել է վերանորոգում:

Պետք է նշել այն փաստը, որ 2013 թվականին Վրաստանում կառուցվել է 8 նոր դպրոցական շենք, որոնցից մեկը՝ մեր Բուդաշեն գյուղում: Այս ուստարում առաջին անգամ I-XII դասարանների աշակերտները կստանան անվճար դասագրքեր, որոնց ընդհանուր քանակն անցնում է 60000-ից, իսկ 658 առաջին դասարանցիներ նվեր կստանան «Notebook»-ներ, նրանց դասվարների համար եւս նախատեսված են «Notebook»-ներ:

Դասամատյանները եւս կտրամադրի Վրաստանի կրթության ու գիտության նախարարությունը:

Ուրախությամբ պետք է ընդգծեն, որ տարեցտարի բարձ-

րանում է աշակերտների հետաքրքրությունն ու պատասխանատվությունը պետական լեզվի յուրացման նկատմամբ. դրան նպաստում է նաեւ «Սովորիր ու սովորեցրու Վրաստանի համար» ծրագրի շրջանակներում դպրոցներ գործուղող մանկավարժների գործունեությունը. այս տարի եւս հայկական դպրոցներում պետական լեզվի ուսուցմանը նպաստելու համար ուղարկվել է 56 մանկավարժ:

Այն դպրոցներում, որտեղ դեռեւս չկան անգլերենի մասնագետներ, երկրի կրթության ու գիտության նախարարությունը 12 մանկավարժ է ուղարկում այդ դպրոցներ: Նախարարությունը մեծ աշխատանք է տանում նաեւ ուսուցիչների մասնագիտական վերապատրաստման ու համակարգչային իմացության խորացման ուղղությամբ. այդ մասին են վկայում անգլերենի ուսուցիչների ու համակարգչային վարժապետների:

2-րդ տարին է, ինչ կրթության նախարարությունը հատկացնում է անվճար ավտոբուսներ աշակերտներին Կոզիո, Մարտունի, Մուրջախեթ եւ Պրտեմա գյուղերից այլ հանրակրթական դպրոցներում կրթությունը շարունակելու համար. այս ուստարում այդ դպրոցների թիվը կավելանա:

Քանի որ կանգնած ենք նոր ուսումնական տարվա շեմին, ուզում են շնորհավորել մեր երկրի բոլոր մանկավարժներին, ցանկանալ նրանց ուժ, եռանդ, ստեղծագործական նվաճումներ, հավատ ու նվիրում իրենց պատասխանատու աշխատանքում:

ՆԱՐՑԻՍ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ
Ախալքալաքի ռեսուրս-կենտրոնի պետ

2013-2014 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻՆ ՆԻՆՈՇՄԻՆԴԱՅԻ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

7 ՈՍԿԵ ԵՎ 7 ԱՐԾԱԹԵ ՄԵԴԱԼԱԿԻՐ. ՍԱ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇԵՐԻՑ ՄԵԿՆ Է ՈՂՋ ՎՐԱՍՏԱՆՈՒՄ

Երկրի ողջ տարածքում սեպտեմբերի 16-ին մեկնարկում է նոր ուսումնական տարին, այդ թվում՝ Նինոծմինդայի 38 դպրոցներում, որից 31-ը հայկական են: Ի՞նչ խնդիրներ ու դրական տեղաշարժեր է գրանցում շրջանի կրթական ոլորտը. մեր թղթակից Գայանե Բոստանջյանը հեռախոսազրույցի միջոցով պարզել է շրջանի Ջեսուրս-Կենտրոնի նոր ղեկավար Դավիթ Ջեդգենիժից:

Մասնագիտությամբ պատմաբան եւ իրավագետ, ծնունդով Ասպինձայից Դավիթ Ջեդգենիժեն երկար տարիներ աշխատել ու, որպես վրաց լեզվի ուսուցիչ, դասավանդել է Ախալքալաքի ու Նինոծմինդայի շրջանների տարբեր հայկական գյուղերի դպրոցներում, մինչև նույն ժամանակ վրաց լեզվի ուղղությամբ տարվող կատարելագործման ու որակավորման դասընթացներ անցկացրել հայ մանկավարժների շրջանում: Նա ազատորեն տիրապետում է հայոց եւ ռուսաց լեզուներին:

- Հավանաբար սկսեմ նախորդ տարվա հաջողություններից,- մեզ հետ գրուցում նշեց Դավիթ Ջեդգենիժեն,- որոնք նախադրյալ ու խթան պետք է հանդիսանան նոր ձեռքբերումների ու նվաճումների համար: 2012-2013 ուստարվա ավարտին Նինոծմինդայի շրջանն ունեցավ 7 ոսկե եւ 7 արծաթե մեդալակիր: Նինոծմինդայի ոչ վրացական դպրոցների 45 շրջանավարտ ընդունվեց Վրաստանի տարբեր բուհերի նախապատրաստական բաժիններ: Շրջանի Գանձա գյուղի թիվ 1 ու թիվ 2 դպրոցների սաները ակտիվ մասնակցություն ունեցան սպորտի բնագավառում եւ, բարձր ցուցանիշ գրանցելով ազատ ըմբշամարտի միջազգային մրցումներին, գրավեցին առաջնային տեղեր (մարզիչ՝ Ռուբեն Պողոսյան): Հայկական դպրոցի մեկ մանկավարժ վրաց լեզվով հաջողությամբ հանձնեց ուսուցիչների հավաստագրման քննությունները (Տիգրան Սարուխանյան Նինոծմինդայի շրջանի Դիլիֆ գյուղի հանրային դպրոցի մաթեմատիկայի ուսուցիչ): Իհարկե լավ կլիներ, որպեսզի եզակի դեպքերով չսահմանափակվեինք ու այսօր խոսեինք առավել մեծ թվերի մասին: Հուսով եմ, այս տարվա դրական տեղաշարժերից մեկը հենց այդ ուղղությամբ տարվող առավել լայնածավալ աշխատանքները կլինեն: Մասնավաճող, երբ շրջանի բնակչությունը մեծապես չափազորված է վրաց լեզվի

ինացության ու կատարելագործման մեջ: - Ինչ վերաբերում է ուսումնական տարեկաթին, ապա դպրոցներից հինգն ընդգրկվել է վերանորոգման-վերականգնողական աշխատանքների ծրագրում. դրանցից երեքում աշխատանքները գրեթե ավարտված են, իսկ մյուս երկուսում կսկսվեն մոտ ամիսներին: Շրջանի բոլոր դպրոցները (թեեւ մինչ օրս այստեղ չի դադարում նախապատրաստական հաճելի եռուկեռը) արդեն զինվել են դասագրքերի զգալի մասով, որ անվճար տրամադրել է Կրթության եւ գիտության նախարարությունը: Այնպես որ, սեպտեմբերի 16-ին կրթօջախները գրկաբաց նորից ընդունելու են իրենց սաներին ու հատկապես շրջանի մոտ 400 առաջին դասարանցիներին (360-ը՝ հայ փոքրիկներ են), որոնց առանձնապես են ուզում շնորհավորել: Սրտաբուխ ու ջերմ շնորհավորանքներս նաեւ հարազատ շրջանի ու նաեւ ողջ Վրաստանի աշակերտությանը, ուսանողներին. կյանքի թերեւս ամենակարեւոր գիտելիքների աշխարհում իրենց ուղին հարթելու, տեղն ու դերը գտնելու բարդ ճանապարհին բոլորին մեկ առ մեկ հաջողություններ են մաղթում: Շնորհավորում եմ նաեւ գործընկերներին, բոլոր մասնավարժներին, դասախոսներին, կրթական համակարգի յուրաքանչյուր անխոնջ մշակի, միշտ եռանդուն ու դրական լիցքերով լի լինեց:

ՆՈՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ԱՅՍՕՐԸ ԹԲԻԼԻՍԻ ԶԱՅԿԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒՄ

(Սկիզբը՝ 4-րդ էջում)

Այս ամենը մեր երկրի բոլոր դպրոցներին վերաբերող նորարարությունների մասին: Իսկ ինչպե՞ս են պատրաստվել այսօր Թբիլիսիի հայկական դպրոցները:

Սկսենք նրանից, որ Վրաստանի պետական դիրքորոշումը հայկական դպրոցների հարցում, ինչպես միշտ, անփոփոխ է. վրացական պետությունը բնավ խտրականություն չի դնում դպրոցների ազգային ուղղվածության մեջ: Ու մույնիսկ ոչ վրացական դպրոցի շրջանավարտն առավել լայն հնարավորություն ունի ընդունվել բուհ, քան ասենք ռուսական կամ վրացական դպրոցում ուսանող հայ երեխան: Ասեմ ավելին, պետությունը շարունակում է պահել Գլդանիում գործող թիվ 132 (նախկինում՝ 21) դպրոցում գործող հայկական մասնաճյուղը, որի աշակերտների թիվն ընդամենը... 34 է (աշակերտների ընդհանուր թիվը դպրոցում՝ մոտ 350): Հայկական դասարանները դասակարգվում են հետեւյալ կերպ. առաջին դասարանում հաշվվում է 6 աշակերտ (որպես միխթարանը՝ ասեմ, որ նախորդ տարի հայկական դասարան ընդհանրապես չի բացվել), երրորդ եւ չորրորդ (միասին՝ 8 հոգի), յոթերորդ եւ ութերորդ (միասին՝ 10 հոգի), իններորդ եւ տասներորդ (միասին՝ 10 հոգի): Մինչդեռ պետությունը շարունակում է վճարել հայկական մասնաճյուղի թվով 9

մանկավարժներին, ովքեր նվիրաբար շարունակում են իրենց առաքելությունը եւ, ըստ որոնց, ի դեպ, հայկական մասնաճյուղի գոյությանն ու պահպանմանը սրտացավ է մոտենում նաեւ նորաշանակ տնօրենը՝ Շոբեմա Կուկուլավան:

Հայկական մասնաճյուղով մյուս՝ Թբիլիսիի Մետրոշինարարների թաղամասում գտնվող այժմ թիվ 103 դպրոցում (նախկին՝ 110) ուսանող 660 աշակերտից 125-ը սովորում է հայկական մասնաճյուղում: Անցած տարի հայկական առաջին դասարան դպրոցում չի բացվել: Բացակայում են նաեւ երկրորդ, ութերորդ, տասնմեկերորդ ու տասներկուերորդ դասարանները: Աշակերտների սակավաթվության պատճառով, այդ դասարանները կցվել են վրացական մասնաճյուղին: Միակ լուսավոր կետն այն է, որ այս տարի դպրոցում իր ուսումնառությունը պիտի սկսի տասն առաջին դասարանցի: Փաստարկներից առաջինը. դպրոցում կիրառվում է ուսման բիլինգվային մեթոդ (ինչպես եւ մյուս դպրոցներում), այսինքն՝ հաստատված օրենքով որոշ առարկաներ դասավանդվում են վրաց լեզվով (Վրաստանի պատմություն, Արվեստի պատմություն, Աշխարհագրություն եւ այլն): Տճօրեն Նանա Շենգելիժեի հավաստմամբ, հայկական մասնաճյուղում երեխաները հստակ տիրապետում են վրացերենին. «Անցած տարի մեր հայ շրջանավարտներից 4-ը,- փաստում է նա,- մասնակ-

ցել են Ազգային միասնական քննություններին եւ առանց խոչընդոտի բուհ ընդունվել»: Մայրենի լեզվին զուգահեռ, երեխաների մեջ պետական լեզուն արմատավորելու գործում (որ առաջինն է ինտեգրացիայի պայմաններում) մեծապես նպաստում է նաեւ հայկական մասնաճյուղի ուսմանավար Հասմիկ Պապիկյանը, ում նախաձեռնությամբ որոշ դասարաններում այս տարվանից վրաց լեզվի ուսուցումը կրկնապատկվել է:

Եվ վերջապես, մայրաքաղաքի Աթոնելի 5 հասցեում գտնվող թիվ 104 հանրային դպրոց: Տնօրեն Իրինա Ժամկոչյանը մեզ հետ զրույցում հայտնեց, որ դպրոցում աշակերտների թիվը 288 է, դասարանները գործում են 1-12 ողջ հաջորդականությամբ: Ամենասակավաթիվը 11-րդ դասարանն է՝ 14, մեծաթիվը՝ 8-րդը՝ 35 աշակերտ, իսկ նորեկները՝ առաջին դասարանցիները, այս պահի դրությամբ 24-ն են:

- Առաջին դասարանցիներից ութը Վիրահայոց թեմի «Հայարտուն» կրթամշակութային կենտրոնի Մովսես Խորենացու անվան նախակրթարանի սաներն են,- ասում է տիկին Իրինան:- Մենք շնորհակալ ենք ցուցաբերած աջակցության համար: Ինչ վերաբերում է խնդիրներին, ապա առաջինը դրանցից դպրոցում սովորող Հայաստանի քաղաքացիների տարեկան վճարի հետ է կապված. ընթացիկ տարվա հուլիսի 16-ին հաստատված օրենքով, նրանք տարեկան

վճարելու են 400- 500 լարիի սահմաններում տատանվող գումար (ըստ դասարանների), որ խնդիր է ընտանիքներից շատերի համար: Այլ խնդիրները, թեեւ որպես այդպիսին վերջիններս արդեն լուծման ճանապարհին են, կապվում են նորոգման որոշ աշխատանքների, Հայաստանից ներմուծվող դասագրքերի հետ: Մասնագետների պակաս չունենք: Մանկավարժներից յուրաքանչյուրը չափազորված է պետական լեզուն առավել կատարելագործելու հարցում, ուստի, հավանաբար այս տարի կկազմակերպենք հատուկ դասընթացներ հենց այդ ուղղությամբ: Իսկ ընդհանուր առմամբ մենք բոլորս անհամբեր սպասում ենք մեր սիրելի աշակերտներին, հուսով եմ՝ այս տարի կաշխատենք բազմապատկված եռանդով ու ձգտումով՝ հավատարիմ մնալով մեր նշանավոր հայոց դպրոցի բարի ավանդույթներին: Շնորհավոր՝ բոլորին նոր ուսումնական տարին:

...Բնականաբար, «Վրաստան» թերթը մույնպես միանում է բոլոր շնորհավորանքներին եւ Գիտելիքների աշխարհի բանալին բացող ու վերաբացող յուրաքանչյուրին եւ նաեւ այդ բանալու բացման ճանապարհը ցույց տվող բոլոր մանկավարժներին մաղթում միայն սեր ու պատասխանատվություն ստանձնած պարտականության ու առաքելության մեջ:

ԳԱՅԱՆԵ ԲՈՍՏԱՆՋՅԱՆ

ԹՉԾԾ — ձՉՂՉԵԷՉՍ 2 ՍԷՉՉՁՉՍ ԷձԾԾձԾԾ, ՍԾԾ

ԾՕՂՉԾԾԾԾՂՉՍ

ԱԳՐԵՍԻՎ ՏՂԱՄԱՐԴԻԿ ԱՎԵԼԻ ԶԱՃԱԽ ԵՆ ԶԻՎԱՆԴԱՆՈՒՄ

Ասում են, ագրեսիվ մարդիկ իրենց ներքին կենսական ենթագիտակցության շարժում են ծախսում, ուստի եւ ավելի շուտ են ուժասպառ լինում: Որքանով է դա ճիշդ: Զ. ՆԵՐԿԱՐԱՐՅԱՆ

ԹԻՒԼԻՍԻ

Իրոք, գիտնականները պարզել են, որ զայրացկոտ եւ ագրեսիվ տղամարդիկ շատ ավելի են հակված հիվանդանալու սիրտ-անոթային հիվանդություններով ու շաքարախտով: Զգացմունքային հոգեկան ուժեղ լարվածությունը հանգեցնում են տարբեր հիվանդությունների առաջացման: Շրջապատի նկատմամբ հաճախակի դրսևորվող զայրույթի եւ ընկճախտի տասը տարին կարող են վնասել տղամարդու ինուլինային համակարգը: Բացի այդ, բացասական զգացմունքներն հանգեցնում են երկրորդ

տիպի շաքարախտի եւ զարկերակային բարձր ճնշման զարգացման: Զայրացկոտ, ագրեսիվ տղամարդու ինուլինային համակարգը վնասվում է, քանի որ բարձրանում է C3 սպիտակուցի մակարդակը, որը պատասխանատու է ինուլինային համակարգի քրոնիկ բորբոքման համար: Այն տղամարդկանց մոտ, որոնք թշնամանքի եւ դեպրեսիայի ամենաբարձր ցուցանիշն են գրանցել, C3 սպիտակուցի մակարդակը 7,1%-ով բարձր է եղել, ինչն էլ բացասական ազդեցություն է ունեցել նրանց սրտի վրա:

ԾԾՂՉՁ

ՍՈՎՈՐԵՔ ԽՆԱՄԵԼ ԳՐՔԵՐԸ

Մեկնարկում է նոր ուստարին: Ի տարբերություն նախորդների, այս տարի գրքերը անվճար են տրվել ու տրվելու են աշակերտներին, թեպետ տարվա վերջին դասագրքերը հանձնվելու են դպրոցին: Ինչպե՞ս պահպանել գրքերը, որ մյուս տարիներին էլ երեխաները կարողանան դրանցից օգտվել: Գ. ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Ախալքալաքի

Դասականներից մեկն ասել է, որ «ձեռագրերը չեն այրվում», բայց գրքերը, այնուամենայնիվ, շատ արագ են մաշվում, եւ այդ պատճառով հետեւեք այս օգտակար խորհուրդներին:

* Ընթերցվող գրքին պոլիէթիլենային շապիկ հագցրեք եւ սովորաբար եջանիշ օգտագործեք:

* Գրքերի փոշին պետք է մաքրել չոր, փափուկ լաթով կամ փոշեկուլով: Սովորաբար, դա արվում է տան ընդհանուր մաքրության ժամանակ: Խստիվ արգելվում է գրքերի շապիկները խոնավ կտորով սրբել: Թուղթ խոնավություն չի սիրում:

* Նեխահոտը նույնպես վնասակար է գրքերի համար, հետեւաբար, ժամանակ առ ժամանակ օդափոխեք ամուր փակված գրապահարաններն ու դարակները:

* Այն գրքերը, որոնց կազմերը կեղտոտվել են, կարելի է մաքրել սպիրտի եւ ձվի դեղնուցի խառ-

նուրդով: Այդ խառնուրդի մեջ թրջեք լաթը եւ մաքրեք կեղտոտ կազմը, իսկ հետո փայլեցրեք բոդե կտորով:

* Գրքերը կարելի է ընտրողաբար մաքրել: Դժբախտաբար, սիրելի գրքերի էջերին հաճախ են մատներից հետքեր առաջանում: Այդպիսի բծերը պրոտեք օճառով, իսկ հետո մաքուր խոնավ լաթով եւ էջի երկու կողմերից ծծանի թուղթ դրեք: Դեպքում կանցնի, երբ էջը չորանա:

* Եթե երկար ժամանակ գրքերը չեն խնամվել, եւ տեղ-տեղ բորբոս է առաջացել, ապա դրանից կարելի է ազատվել ամուշադրի սպիրտի կամ ֆորմալինի երկու տոկոսանոց լուծույթի օգնությամբ: Միայն թե այդպիսի մշակումից հետո, էջերը պետք է քամիչ թղթի վրայից արդուկով չորացնել:

Այս խորհուրդները կօգնեն, որ ձեր ժառանգները ողջ կյանքում օգտվեն ձեր գրքերից:

ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

ՍՈՒՐՃԻ ՕԳՏԱԿԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՎՆԱՍԻ ՄԱՍԻՆ

Այն հարցը, թե սուրճն ի՞նչ դեր ունի սրտի հիվանդությունների առաջացման գործում, միշտ քննարկման առիթ է մասնագետների շրջանում: Ոմանք պաշտպանում են այն կարծիքը, թե սուրճը վնասակար է սրտի առողջության համար, մյուսները դա հերքում են:

Սակայն բոլորը միաբերան հաստատում են, որ սուրճը չարաշահել չի կարելի:

Ըստ հետազոտությունների արդյունքների, նրանց մոտ, ովքեր օրվա ընթացքում 6 բաժակից ավելի են սուրճ խմում, 71 տոկոսով մեծանում է սրտի պատկալի հիվանդությունների մահացածության ռիսկը: Ապացուցված է, որ օրվա ընթացքում կոֆեինի 100-300 մգ չափաբաժինը կարող է վերացնել հոգնածությունը, կենսորոնացնել ուշադրությունը, բարձրացնել դիմադրողականությունը:

Իսկ օրվա ընթացքում 400-600 մգ-ից ավելի չափաբաժին դեպքում, կարող են առաջանալ դյուրագրգռվածություն, արյան զարկերակային ճնշման բարձրացում, անքնություն: Սուրճն ունի նաեւ բուժիչ հատկություններ, որոնք օգնում են պայքարել աթերոսկլերոզի դեմ. արյան մեջ ավելացնում է խոլեստերինի անհրաժեշտ քանակը, ինչն էլ նպաստում է արյունաատար անոթների պատերի մաքրմանը:

ԻՆՉ ԵՆՇԱՆԱԿՈՒՄ ԼՈՒՍԱՆՑՈՒՅՑԻ ԱԶԴԱՆՇԱՆԸ

Լուսանցույցը ճանապարհային երթևեկությունը կարգավորող տարածված միջոց է: Լուսանցույցում կիրառվում են կանաչ, դեղին, կարմիր եւ լուսնասպիտակ գույների լուսային ազդանշաններ:

Կախված գործածման նպատակից՝ լուսանցույցը լինում է տրանսպորտային, հետիոտնային եւ հեծանվորդների երթևեկությունը կարգավորող, իսկ դրանց ազդանշանները՝ կլոր (առանց պատկերի), ինչպես նաեւ պատկերներով՝ սլաքի (սլաքների), հետիոտնի կամ հեծանվի ուղղապատկերի տեսքով եւ «X»-աձև:

Կլոր ազդանշաններով լուսանցույցը կարող է ունենալ մեկ կամ երկու կանաչ սլաքի (սլաքների) տեսքով ազդանշաններով լրացուցիչ մասեր (սեկցիաներ), որոնք տեղադրվում են կանաչ ազդանշանի մակարդակի վրա:

Լուսանցույցի կլոր ազդանշաններն ունեն հետեւյալ նշանակությունները.

1) կանաչ ազդանշանը թույլատրում է երթևեկությունը (կանաչ ազդանշանի գործողության ավարտին մնացած ժամանակի մասին (վայրկյաններով) վարորդներին եւ հետիոտններին տեղեկացնելու համար կարող են կիրառվել թվատախտակներ).

2) կանաչ թաթոթղ ազդանշանը թույլատրում է երթևեկությունը եւ տեղեկացնում, որ դրա գործողության ժամկետը լրանում է, եւ շուտով կմիանա արգելող ազդանշանը.

3) դեղին ազդանշանը արգելում է երթևեկությունը (բացառությամբ, եթե վարորդները հնարավորություն չունեն առանց կարուկ արգելակելու կանգնել սահմանված տեղերում) եւ նախազգուշացնում ազդանշանի առաջիկա փոփոխման մասին.

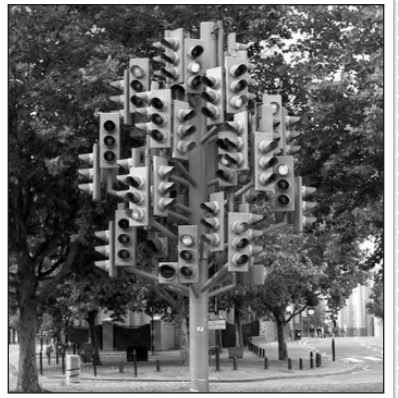
4) դեղին թաթոթղ ազդանշանը թույլատրում է երթևեկությունը եւ տեղեկացնում չկարգավորվող խաչմերուկի կամ հետիոտնային անցման առկայության, ինչպես նաեւ նախազգուշացնում է որեւէ վտանգի մասին.

5) կարմիր ազդանշանը, այդ թվում նաեւ՝ թաթոթղ, արգելում է երթևեկությունը (կարմիր ազդանշանի գործողության ավարտին մնացած ժամանակի մասին (վայրկյաններով) վարորդներին եւ հետիոտններին տեղեկացնելու համար կարող են կիրառվել թվատախտակներ).

6) կարմիր եւ դեղին ազդանշանների զուգակցումն արգելում է երթևեկությունը եւ տեղեկացնում կանաչ ազդանշանի առաջիկա միանալու մասին:

Լուսանցույցի կարմիր, դեղին եւ կանաչ գույների սլաքների տեսքով ազդանշաններն ունեն նույն նշանակությունը, ինչ համապատասխան գույնի կլոր ազդանշանները, սակայն դրանց գործողությունը տարածվում է միայն սլաքներով նշված ուղղության (ուղղությունների) վրա: Այդ դեպքում, ծախ շրջադարձ թույլատրող սլաքը թույլատրում է նաեւ հետադարձը, եթե դա արգելված չէ համապատասխան ճանապարհային նշանով: Նույն նշանակություն ունի լրացուցիչ սեկցիայի կանաչ սլաքը: Լրացուցիչ սեկցիայի անջատված ազդանշանն արգելում է երթևեկությունը այդ սեկցիայով կարգավորվող ուղղությամբ:

Կարմիր եւ դեղին գույների սլաքների փոխարեն, կարող են

օգտագործվել սեւ ուրվագծային սլաքներով նույն նշանակություն ունեցող կարմիր ու դեղին կլոր ազդանշաններ:

Լուսանցույցի հիմնական կանաչ ազդանշանի սեւ ուրվագծային սլաքը (սլաքները) վարորդներին տեղեկացնում է լրացուցիչ սեկցիայի առկայության մասին եւ ցույց տալիս թույլատրված երթևեկության այնպիսի ուղղություններ, որոնք նախատեսված չեն լրացուցիչ սեկցիայի ազդանշանով:

Հեծանվորդների երթևեկությունը կարգավորելու համար, կիրառվում են հեծանվի, իսկ հետիոտների տեղաշարժը՝ հետիոտնի ուղղապատկերների տեսքով լուսանցույցի ազդանշաններ: Հեծանվորդների երթևեկությունը կարգավորելու համար կարող է կիրառվել նաեւ փոքրացրած չափերի կլոր ազդանշաններով լուսանցույց՝ հեծանվի ուղղապատկերով ցուցանակի հետ միասին:

Ճանապարհների վրա կույր հետիոտների հաճախակի հայտնվելու վայրերում, երթևեկելի մասը հատելու հնարավորության մասին նրանց տեղեկացնելու համար լուսանցույցի կանաչ լուսային ազդանշանը կարող է ուղեկցվել տրանսպորտային միջոցների ձայնային (հատուկ) ազդանշաններից տարբերվող ձայնային ազդանշանով:

ԴԵԿԻՆ ՆՍՏԱԾ ԿԻՆԸ՝ ՏՂԱՄԱՐԴԻԿԱՆՅ ԱԶՔՈՒՄ

Ի տարբերություն տղամարդկանց, կանանց առաջնորդում է ինքնապահպանման եւ իր կողքին նստածի անվտանգությունն ապահովելու բնազդը:

Դրանով է պայմանավորված է մեքենա վարելու կանանց ոճը: Չնայած տղամարդիկ հաճախ են ծիծաղում եւ դեկից ու անվստահ տեսք են ունենում, սակայն պետք է ասել, որ դա ամենեւին էլ չի նշանակում, որ կինը վատ վարորդ է. պարզապես նա վարելիս շատ ավելի զգոն վարքագիծ է դրսևորում: Վերջիվեր-

ջո, լարված իրավիճակներում վարորդի վարքագիծը ոչ թե սեռական պատկանելությունից է կախված, այլ փորձառությունից, բնավորությունից, տաքարյունության աստիճանից: Հետաքրքիր է, որ տղամարդկանց ընդամենը 29 տոկոսն է պատրաստ ուղեւորի կարգավիճակով գտնվել այն ավտոմեքենայում, որի դեկին կին է նստած: Նրանք գերադասում են ճամփորդելիս կամ չուղեկցել իրենց ընկերակիցներին կամ համառորեն պնդել, որ վերջիններս վարորդի տեղն իրենց զիջեն:

2 ՍԷՉՉՁՉՍ, ձՉՂՉԵԷՉՍ

մարդու հետ:

- Հենց այդ պատճառով:

ռով:

* - Իսկ որտե՞ղ է ամուսինը:

սինը:

* - Շան հետ գնաց

գրոսնելու:

- Բայց շունն այստեղ է:

- Սոռացել է:

* - Առաջին 18 տա-

րին ես ու կինս ապրում

էինք երջանիկ...

- Իսկ հետո...

- Իսկ հետո մենք ծառայեցանք...

* - Գիտես, Կարենը շաբաթ օրն ամուսնացավ:

- Սիրելի՞մ, թե՞ փողի համար:

- Հարսնացուին առավ փողի համար, իսկ փողը՝ սիրո համար:

ԹԵՎԱՎՈՐ ՄՏՔԵՐ

Բարիին վարժեցուցեք ձեր լեզուն, ձեր աչքերը, ձեր սիրտը, ձեր ոտները, ձե՛ մի՛ վախճաք, վասն զի պիտի գա օր մը, որ բարի մարդը պիտի հարգվի:

ՀԱՎՈՐ ՊԱՐՈՆՅԱՆ (1843-1891)

Հայ գրող, երգիծաբան

Մի եղբայրը կյանք է մի կենտ, յոթ եղբայրը՝ անմահություն:

ՄՈՐԻՍ ՓՈՑԽԻՇՎԻԼԻ (1930-1993)

Վրաց բանաստեղծ

Իմաստալից է միայն հանուն ուրիշների ապրած կյանքը:

ԷՅՆՇԵՅՆ (1879-1955)

Գերմանացի ֆիզիկոս

Մեր ողջ կյանքը պայքար է:

ԷՎՐԻՊԻՆԵՍ

(մ.թ.ա. 480-մ.թ.ա. 406)

Հույն ողբերգակ

Մարդը բոլոր մյուս արարածներից տարբերվում է ծիծաղելու իր ունակությամբ:

ԴՈՒԳԼԱՍ ԱՂԱՍՄ

(1952-2001)

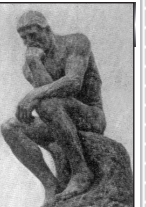
Անգլիացի գրող

Նա, ով վագրին

հեծած է գնում, չի

շտապում:

ՉԻՆԱԿԱՆ

ԱՍՍՑԻԱԾՔ

Մենք ավելի շատ սիրում ենք քննարկել այն իրերի թերությունները, որոնք ի վիճակի չենք գնել:

Ա.ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ «Վրաստանի» ընթերցող

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՐՑԱԽ. Փառսեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆԱՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԱԶՊԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ԵՄ ԴԵՄՊԱՆՆԵՐԻ ՀԵՏ

Հայաստանի նախագահն աշխատանքային ճաշ է ունեցել Եվրամիության երկրների (ԵՄ) ղեկավարների հետ:

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանը նախագահի նստավայրում աշխատանքային ճաշ է ունեցել Հայաստանում հավատարմագրված Եվրամիության անդամ երկրների ղեկավարների հետ: Ավանդական ձեռագիրով,

այդ հանդիպման ժամանակ Հայաստանի ղեկավարը ղեկավարների հետ խոսել է Հայաստան-ԵՄ փոխգործակցության օրակարգային հարցերի, Հայաստանում շարունակվող բարեփոխումների ընթացքի, մեր երկրի կողմից իրականացվող

քաղաքականության ուղղությունների մասին: Վերոնշյալ թեմաների շուրջ անկեղծ ու անկաշկանդ մթնոլորտում տեղի է ունեցել մտքերի փոխանակում: Սերժ Սարգսյանը պատասխանել է նաեւ հանդիպման մասնակիցներին հետաքրքրող հարցերին:

Հայաստանի նախագահը շնորհավորել է Ջեյմս Ուորլիքին նշանակման կապակցությամբ եւ հաջողություններ մաղթել նրան՝ իր կարելուհանդեպ առաքելության իրականացման գործում: Սերժ

այն միջնորդական ջանքերը հիմնախնդրի բացառապես խաղաղ ծանապարհով եւ միջազգային իրավունքի նորմերին ու սկզբունքներին համապատասխան լուծելու ուղղությամբ: Հանդիպման անդ-

ՔՆՆԱՐԿՎԵՑԻՆ ՀԱՎԱՄԱՐՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանն ընդունել է ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ամերիկացի նորանշանակ համանախագահ ղեկավար Ջեյմս Ուորլիքին:

Սարգսյանը բարձր է գնահատել ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահ երկրների՝ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների, Ռուսաստանի Դաշնության ու Ֆրանսիայի միջնորդական ջանքերը հիմնախնդրի բացառապես խաղաղ ծանապարհով եւ միջազգային իրավունքի նորմերին ու սկզբունքներին համապատասխան լուծելու ուղղությամբ: Հանդիպման անդ-

րադարձ է եղել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության բանակցային գործընթացի ներկա վիճակին ու բանակցությունների հեռանկարին: ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ամերիկացի նորանշանակ համանախագահ ղեկավար Ջեյմս Ուորլիքը Սերժ Սարգսյանին է փոխանցել Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների նախագահ Բարաք Օբամայի ուղերձը:

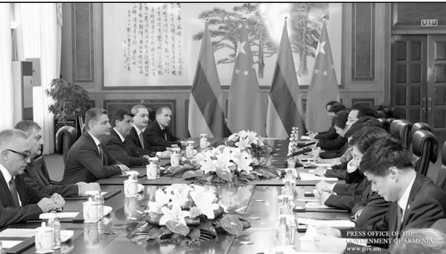

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՖՈՐՈՒՄԸ ԿԱՊԵՐԻ ԱՄՐԱՊԵՐՄԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐ

Սեպտեմբերի 9-12-ին Հայաստանի վարչապետ Տիգրան Սարգսյանի գլխավորած պատվիրակությունն աշխատանքային այցով գտնվում էր Չինաստանում, որտեղ մասնակցեց չինական Դիլան քաղաքում անցկացված Համաշխարհային տնտեսական ֆորումին:

Նախքան համաժողովի մեկնարկը, Տիգրան Սարգսյանը հանդիպեց Համաշխարհային տնտեսական համաժողովի հիմնադիր եւ գործադիր նախագահ Կլաուս Շվաբին: Հանդիպմանը մտքեր փոխանակեցին ներկայիս տնտեսական զարգացումների, համաշխարհային տնտեսության հնարավոր մարտահրավերների վերաբերյալ: Այցի շրջանակում, Հայաստանի վարչապետը հանդիպեց Չինաստանի վարչապետ Լի Կեցիանի հետ: Կողմերը կարելուք են այն հանգամանքը, որ համատեղ իրականացվող նախագծերի քանակը անընդհատ ավելանում է, եւ դրանցից առանձնացրել են ամենախոշորը՝ Նաիրիտ-Շանսին: Նշվեց, որ Չինաստանը Հայաստանի կառավարությանը լրացուցիչ հարյուր միլիոն յուանի (շուրջ 16 միլիոն դոլար) անհատույց ֆինանսական օգնություն է տրամադրելու համատեղ ծրագրերի իրականացման համար (2013 թվականի հա-

մար 2013 կառավարությունը Հայաստանին արդեն իսկ տրամադրել էր շուրջ 11 միլիոն դոլարի դրամաշնորհի անհատույց տեխնիկական օգնության ծրագրի շրջանակներում): Հայաստանի եւ Չինաստանի վարչապետերի ներկայությամբ, երկու երկրների միջեւ ստորագրվել են մի շարք փաստաթղթեր: Այցի շրջանակներում, Հայաստանի վարչապետն հանդիպումներ ունեցավ Բեյզինգի վարչապետ Էլիո դի Ռուպոյի, Բուլղարիայի վարչապետ Պլամեն Օրեշարսկու, այլ երկրների ներկայացուցիչների հետ:

ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏՎԵԼ Է ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼՈՒ ՃԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հայաստանի ԱԳ նախարար Էդվարդ Նալբանդյանը սեպտեմբերի 12-ին հանդիպել է ԵՄ Ընդլայնման եւ Եվրոպական հարեւանության քաղաքականության հարցերով հանձնակատար Շոտֆան Ֆյուլեի հետ:

Հանդիպմանը գրուցակիցները շարունակել են 2013թ. սեպտեմբերի 5-ին Բրյուսելում կայացած քննարկումները, կարելուք են Վիլնյուսի գագաթնաժողովին ընդառաջ Երեւանում Արեւելյան գործընկերության երկրների արտգործնա-

խարարների եւ կրթության նախարարների ոչ պաշտոնական հանդիպման անցկացումը: Էդվարդ Նալբանդյանը վերահաստատել է Հայաստանի ցանկությունը բոլոր հնարավոր ուղղություններով շարունակել Եվրամիության հետ փոխգործակցությունը:

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎԵԼ Է 2014 ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԵՏԲՅՈՒՑԵԻ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՏԱՐԲԵՐԱԿԸ

Հայաստանի 2014 թվականի պետական բյուջեի նախագծի խոշորագույն ցուցանիշի նախնական տարբերակով, ծախսային մասը կազմում է 1 տրիլիոն 272 մլրդ 955 մլն դրամ, եկամտային մասը՝ 1 տրիլիոն 145 մլրդ 415 մլն դրամ:

Այդ մասին նշված է գործադիրի սեպտեմբերի 13-ի նիստում քննարկված ՀՀ 2014թ. պետբյուջեի նախագծի խոշորագույն ցուցանիշի եւ «Հայաստանի Հանրապետության 2014 թվականի պետական բյու-

ջեի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի տեքստային մասի նախնական տարբերակների, ինչպես նաեւ պետական կառավարման հանրապետական մարմիններին տրվող մի շարք հանձնարարականների մա-

սին նախագծում: Ըստ այդմ, 2014թ. պետբյուջեի հարկային եկամուտները եւ պետական տուրքերը առաջարկվում է սահմանել 1 տրիլիոն 103 մլրդ 269 մլն դրամ, իսկ պետբյուջեի պակասուրդը՝ 127 մլրդ 539 մլն 900 դրամ: 2014թ. Հայաստանի համախառն ներքին արդյունքը նախանշվել է 4 տրիլիոն 723 մլրդ 700 մլն դրամ:

Նշենք, որ Հայաստանի 2013 թվականի պետբյուջեն եկամուտների գծով կազմել է 1 տրիլիոն 59 մլրդ դրամ, ծախսերի գծով՝ 1 տրիլիոն 183 մլրդ դրամ, պակասուրդը՝ 124 մլրդ դրամ: 2012թ. բյուջեն եկամուտների գծով կազմել էր 938,5 մլրդ դրամ, ծախսերի գծով՝ 1 տրիլիոն 71 մլրդ դրամ, պակասուրդը՝ 132,5 մլրդ դրամ:

ԿԻՐԱԿԱՆԱՑՎԻ ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՎԵՐԱՀԱՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

USAID/PRIP-ի նոր նախագիծը կօգնի Հայաստանում կենսաթոշակային համակարգի քաղաքացիական վերահսկողությանը:

Նոր համակարգի վերաբերյալ քաղաքացիների տեղեկացվածությունը ավելացնելու նպատակով, USAID/PRIP-ը համագործակցելու է Կենտրոնական բանկի, Աշխատանքի նախարարության

սոցալ ծառայության «Կենսաթոշակային բարեփոխումների մասին տեղեկացվածության կենտրոն» հիմնադրամի հետ: Աշխատանքի նախարարության հետ աշխատանքը ներառելու է նաեւ սոցիալական ծառայությունների «մեկ պատու-

հան» համակարգը, ինչպես նաեւ կենսաթոշակային տվյալների բազայի կատարելագործումը: Հիշեցնենք, որ պարտադիր մասնավոր կենսաթոշակային կուտակային համակարգը Հայաստանում մեկնարկում է 2014թ. հունվարի 1-ից: Բարեփոխումները տարածվում են ինչպես վարձվող աշխատակիցների, այնպես էլ՝ իրենք իրենց գործով ապահովող քաղաքացիների վրա:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՆՆ ՈՒՆԵՅԵԼ Է ՀՈՐՐՈՐՈՂ ԹՈՒՆԻԿԸ

Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Սերժ Սարգսյանն ունեցել է չորրորդ թռունիկը: Սեպտեմբերի 12-ին «Էրեբունի» բժշկական կենտրոնում ծնվել է Սերժ Սարգսյանի թոռնուհին՝ Սարթինկ Սարգսյանի եւ Հայկ Խաչատրյանի դուստրը:

ՍԵՐՇ ՍԱՐԳՍՅԱՆԵ ԸՆԴՈՒՆԵԼ ԳԼԽԱՎՈՐ ԳԱՏԱՆԱԶԻՆ

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանն ընդունել է Հայաստանի գլխավոր դատախազ Աղվան Հովսեփյանին վերջինիս լիազորությունների սահմանադրական ժամկետը լրանալու կապակցությամբ: Հայաստանի նախագահը շնորհակալություն է հայտնել Աղվան Հովսեփյանին երկարամյա ծառայության եւ իրավակարգի ամրապնդման գործում ներդրած ավանդի համար: Սերժ Սարգսյանը հույս է հայտնել, որ Աղվան Հովսեփյանը տարիների իր փորձառությունն այսուհետք եւս կծառայի հանրային շահերի պաշտպանության ու իրավապահության համակարգի հետագա զարգացման գործին:

ԲԱՃՎԵՑ ՀՐԱՆՑ ՄԱՐԵՎՈՍՅԱՆԻ ԱՐԱՆԵԸ

Սեպտեմբերի 12-ին առանցնակի մարդաշար էր ժամանակակից հայ արչակի նշանավոր ներկայացուցիչ Հրանտ Մարեւոսյանի անունը կրող Երեւանի դպրոցի բակը: Հայտնի մշակութային, հասարակական անվանի գործիչներ էին հավաքվել՝ մասնակցելու մեծ գործի արչանի բացման արարողությանը, որին ներկա էր նաեւ Երեւանի քաղաքապետ Տարոն Մարգարյանը: Հրանտ Մարեւոսյանի արչանի հեղինակը քանդակագործ Արտաշես Հովսեփյանն է: Քանդակագործ Արտաշես Հովսեփյանը Երեւանի Կասկադ համալիրում տեղադրված ՀԽՍՀ ժողովրդական ճարտարապետ Ալեքսանդր Թամանյանի հուշարչանի, մեթոդաբանների «Մասունցի Դավիթ» կայարանի, կոնյակի գործարանի պատերը զարդարող քանդակների հեղինակն է:

ՄԵՃԱՃՎԵՑ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՖՈԼԿԼՈՐԱՅԻՆ ՓԱՆՈՍՏԸ

Հայաստանի մշակութային նախարարության եւ Շիրակի մարզպետարանի աջակցությամբ, «Ավանդական տրոնների վերածնունդ» կրթամշակութային հասարակական կազմակերպությունը սեպտեմբերի 7-12-ը անցկացրեց «Հայաստանը խաղաղության խաչմերուկում» փառատոնը: Փառատոնն առաջին անգամ կազմակերպվել էր դեռես անցյալ տարի: Փառատոնի նպատակը մասնակից երկրների ֆոլկլորի ցուցադրումն էր, ինչպես նաեւ օտարերկրյա հյուրերին հայկական ֆոլկլորի ներկայացումը: Փառատոնը կազմակերպվել էր «Տոնացույց» ժողովրդական թատրոնի ջանքերով: Սեպտեմբերի 12-ին Պերճ Պոռոջյանի թանգարանում անցկացվեց փառատոնի փակման արարողությունը, որի ընթացքում բոլոր մասնակիցներն ստացան պատվոգրեր ու հուշանվերներ:

ԳԱՏՎՈ ԵԶԱՆԵԱՆ՝ ՅՈՒՐԻ ԲԱՇԵՏԻՆԻ

Հայ-ռուսական մշակութային կապերի ամրապնդման ու զարգացման գործում ներդրած ավանդի, համաշխարհային երաժշտության փառատոնում ունեցած մեծ վաստակի համար, «Մոսկվայի մենակատարներ» կամերային նվագախմբի եւ «Նոր Ռուսաստան» սիմֆոնիկ նվագախմբի գեղարվեստական ղեկավար ու գլխավոր դիրիժոր Յուրի Բաշմետով (ՌԴ) պարգևատրվել է Պատվո շքանշանով: Այս մասին հրամանագիրը ստորագրել է Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՕԼԻՄՊԻԱԿԱՆ ԽԱՐԵՐ ԹԵՂԵՐՆՈՒՄ

Իրանի մայրաքաղաք Թեհրանի «Արարատ» մարզական ակումբում մեկնարկել են Հայկական 45-րդ օլիմպիական խաղերը: Տասն օր տևող խաղերին մասնակցելու է շուրջ 900 մարզիկ Իրանի ու Հայաստանից, ովքեր մրցելու են 9 մարզաճյուղում: Իրանում անցկացվող հայկական օլիմպիական խաղերը տարածաշրջանային բնույթ են կրում, որին մասնակցում են հայ մարզիկներ Իրանից, Հայաստանից, Լիբանանից եւ Սիրիայից:

ՄԵՊՏԵՄԲԵՐ

15-09-2013
Խաչվերաց

Խաչվերացը հայոց եկեղեցու հինգ տաղավար տոներից վերջինն է: Այն Խաչին նվիրված տոներից ամենակարևորն է, որովհետև նվիրված է գերությունից խաչի վերադարձի եւ փառաբանության հիշատակին: Հայաստանյայց եկեղեցուն Խաչվերացը տոնում են սեպտեմբերի 11-17-ն ընկած ժամանակահատվածում հանդիպող կիրակի օրը: Սուրբ Խաչը տոնվում է ի հիշատակ Տիրոջ խաչափայտի՝ պարսկական 14 տարվա գերությունից Երուսաղեմ վերադարձի եւ Գողգոթայում կանգնեցման (վերացման): Այստեղից էլ տոնը կոչվում է Խաչվերաց:

Ընդհանուր առմամբ, Խաչվերացը կան «Սըրբխեչը» աշնան սկիզբը խորհրդանշող ուրախ տոն է: Խաչվերացի հաջորդ օրը մեռելոց է:

ԹԵԹՐԻԾՂԱՐՈՅԻ ՇՐՋԱՆԻ ՂԱՂԵԹ-ԽԱՉՆԵՆ ԳՅՈՒՂԻ ԵԿԵՂԵՅՈՒՄ ՆՈՐԻՅ ՀԵՉԵՅԻՆ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ՄԵՂԵՂԻՆԵՐ

Սույն թվականի սեպտեմբերի 8-ին, Սուրբ Աստվածամոր ծննդյան տոնին, ձեռամբ Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Տեր Վազգեն եպիսկոպոս Միրզախանյանի, վերածովեց Դաղեթ-խաչենի Սուրբ Աստվածածին եկեղեցին:

Սուրբ Գեւորգ եկեղեցու հոգևոր հովիվ, Թեթրիծարոյի եւ Բոլնիսի շրջանների այցելու հովիվ Տեր Նարեկ քահանա Դուռչյանը մատուցեց անդրամիկ Սուրբ պատարագը:

Դաղեթի Սուրբ Աստվածածին եկեղեցին տասնամյակներ շարունակ փակված էր ու գտնվում էր վթարային վիճակում, սակայն

սաստանաբնակ Արսեն Ամիրխանյանի, Սեյրան Փերիխանյանի, Արտյոմ Առուշանյանի եւ Լեւոն Կարախանյանի բարերարությամբ վերանորոգվեց Աստծո տունը:

Այս գողորիկ անկյունում, ներդաշնակ բնության զեղեցկության հետ, փոքրիկ եկեղեցուն հնչեցին պատարագի մեղեդիներ ու շարականներ:

22-09-2013

Բարեկենդան Վարդա Սուրբ Խաչին

Այս կիրակին նախորդում է պահքին, որը նվիրված է Վարդա լեռան վրա Սուրբ խաչափայտի մատուցել գտնվելուն: Ավանդության համաձայն, տեսիլքով նրանց երեւում է

Սուրբ Աստվածածինը եւ պատվիրում մեկնել Արարատյան երկիր՝ Հայաստան: Կույսերը գալիս են վաղարշապատ: Ճանապարհին, Վարդա լեռան մոտով անցնելիս, Հռիփսիմեն Սուրբ խաչափայտից մի մասունք, որը ժառանգաբար էր ստացել եւ միշտ կրում էր իր պարանոցին, ամփոփում է հայոց հողում: Այդ մասունքը հրաշքով գտնվում է 7-րդ դարում, որից հետո Հայ Առաքելական եկեղեցին խաչի տոների շարքում սկսում է տոնել նաեւ Վարդա խաչի տոնը:

ՈՌԲԵՐՏ ԱՄԻՐԽԱՆՅԱՆԻ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՆ ԹԲԻԼԻՍԻՈՒՄ

Սեպտեմբերի 7-ին Վրաստանում Հայաստանի դեսպանությունը, Հայաստանի մշակույթի նախարարության հետ համատեղ, կազմակերպել էր Հայաստանի ժողովրդական արտիստ, «Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց» շքանշանակիր, ՀՀ պետական մրցանակի դափնեկիր, Հայաստանի կոմպոզիտորների եւ երաժշտագետների միության նախագահ, պրոֆեսոր Ռոբերտ Ամիրխանյանի ստեղծագործական երեկոն:

Դեռեւս կես տարի առաջ, Հայաստանի մշակույթի նախարար Հասմիկ Պողոսյանի Վրաստան կատարած այցի ժամանակ, Վիրահայոց թեմի «Հայարտուն» մշակութային կենտրոնում համայնքի ներկայացուցիչների հետ հանդիպմանը, բարձրացվեց Թբիլիսիում Ռոբերտ Ամիրխանյանի հետ ստեղծագործական հանդիպում կազմակերպելու ցանկություն: Այն ժամանակ տիկին Հասմիկը անմիջապես զանգահարեց կոմպոզիտորին եւ ստացավ նրա համաձայնությունը: Հիանալի է, երբ խոսքը գործից չի տարբերվում:

Եվ ահա օրերս Վրաստանի խորհրդարանի գրադարանի ակտիվի դահլիճում Ռոբերտ Ամիրխանյանը ելույթ ունեցավ երգչուհի Սեդա Ամիր-Կարայանի հետ:

Ստեղծագործական երեկոյին հավաքվեց ազգային տարբեր պատկանելության լսարան եւ, թեպետ կատարված բոլոր երգերի տեքստերը հայերեն էին, բայց դրանք մեծ հաճույքով ու բավականությամբ լսում էին նաեւ նրանք, ովքեր չէին հասկանում լեզուն: Ճանաչված երգահանը հենց ինքն էր ստանձնել ստեղծագործական երեկոն վարողի, երգչի, երաժիշտի դերը եւ այդ ամենը կատարեց վարպետորեն: Ամբողջությամբ արդարացնելով ժողովրդական արտիստի կոչումը՝ նա անմիջապես կարողացավ ընդհանուր լեզու գտնել լսարանի հետ, այնպես որ, ողջ դահլիճը շատ հաճախ ծայրակցում էր նրան:

Երեկոյի ընթացքում, Ռոբերտ Ամիրխանյանի ստեղծագործու-

թյունների հրաշալի կատարումով հանդես եկավ Հայաստանի կատարողական արվեստի նորահայտ, բայց արդեն իսկ մեծ ճանաչում ձեռք բերած երգչուհի Սեդա Ամիր-Կարայանը, ով հիանալի կատարեց հայտնի մուլտֆիլմերից, Ռոբերտ Ամիրխանյանի հեղինակած երգերից:

Ստեղծագործական երեկոյին ողջունի խոսքով ելույթ ունեցան Վրաստանում Հայաստանի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Հովհաննես Մանուկյանը եւ Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Վազգեն եպիսկոպոս Միրզախանյանը:

ԱՐՏԵՄ ԿԻՐԱՎՈՋՈՎ
Լուսանկարը՝ ՅՈՒՐԻ ԱՎՈՒՅԱՆԻ

ՖՈՒՏԲՈՒԼ

ՊԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՍԵՓԱԿԱՆ ՀԱՐԿԻ ՏԱԿ

Ֆուտբոլի աշխարհի 2014 թվականի առաջնության որակավորման փուլում եվրոպական «ի» խմբում հանդես եկող Վրաստանի հավաքականը սեպտեմբերի 6-ին եւ 10-ին սեփական հարկի տակ անցկացրեց երկու հանդիպում: Առաջին հանդիպմանը, Ֆրանսիայի հավաքականի հետ մանամարտը ավարտվեց ոչ-ոքի՝ 0:0: Երկրորդ հանդիպմանը վրաց ֆուտբոլիստներն ընդունեցին Ֆինլանդիայի հավաքականին եւ գիջեցին 0:1 հաշվով:

Հաշվետու ժամանակահատվածում երկու հանդիպում անցկացրեց նաեւ եվրոպական «Բ» խմբում հանդես եկող Հայաստանի հավաքականը: Պրահայում հայ ֆուտբոլիստները 2:1 հաշվով առավելության հասան չեխերի նկատմամբ, իսկ երկրորդ

խաղում, սեփական հարկի տակ, 0:1 հաշվով գիջեցին Դանիայի հավաքականին:

ՀՐԱՊԱՐԱԿԵԼ Է ՖԻՖԱ-Ի ՂԱՍԱԿԱՐԳՄԱՆ ՆՈՐ ԱՂՅՈՒՍԱԿԸ

ՖԻՖԱ-ի դասակարգման մոր աղյուսակում, նախորդի համեմատությամբ, Վրաստանի հավաքականը պահպանել է իր դիրքերը: Թիմը 364 միավորով շարունակում է զբաղեցնել 97-րդ հորիզոնականը: 11 հորիզոնականով իր դիրքերը բարելավել է Հայաստանի թիմը: Այն 592 միավորով 55-րդն է:

Հավաքականների վարկանիշային աղյուսակը շարունակում է գլխավորել Իսպանիայի ազգային հավաքականը, երկրորդ տեղում Արգենտինան է, երրորդում՝ Գերմանիան: Առաջին տասնյակում են նաեւ Իտալիայի, Կոլումբիայի, Բելգիայի, Ուրուգվայի, Բրազիլիայի, Նիդերլանդների եւ խորվաթիայի հավաքականները:

Խ Ա Չ Բ Ա Ռ

ՀՈՐԻՅՈՒՍԱԿԱՆ, 1.Դերասան ... Ապիկյան: 6.Վրաց

նուսական մաքսակետ Վերին ...: 9.Թանկարժեք քար: 10.Խմիչքի տեսակ: 12.Ցածրոգի, ցածր: 14.«Բախչի-սարայի ...-ը»: 17.Ժխտական նախածանց: 20.Հայ գրող ... Մամյան: 23.Դիմակավոր կինոհերոս: 24.Վրաստանին բարեկամ երկիր: 26.Կատաղի, գիժ: 28.Կոլումբոսի հայտնագործած կղզիախումբը Վեստ ...: 31.Սենեգալի մայրաքաղաքը: 33.Հավերժ, ցմահ, հավիտյան: 36.Ներս ու ...: 38.... Միքայելյանի անվան դպրոց: 39.Դերասանուհի Արուս ...: 40.Հայկական դիցաբանության աստվածուհի: 41.Իսպանական խոշոր ռազմական ուժեր: 44.Վեդի ...: 46.«Վրա» հակա-նիշը: 48.Գազանի բերան: 49.Եմենի «սիրտը»: 51.Խառնված, ոչ դասավորված: 52.Գետին սնողը: 54.Մաթեմատիկական տառ: 55.«Վինքս ...» իտալական հայտնի մուլտֆիլմ: 58.... Կուլպա «Իմ մեղքը»: 60.Կեղտ: 62.Ամերիկայի բնիկները: 63.Հրում, պոկում, ...: 65.Սլավոնական ազգ: 66.Ունեցող, հարուստ: 67.Մարգ: 68.Լեռն ...: 69.Նարդու ...:

ՈՐԴԱՅԱՅՈՒՆ, 2...., այսօր, վաղը: 3.Այլ, ոչ նման:

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉԲԱՈՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻՅՈՒՍԱԿԱՆ, 7.Օգոստոս: 9.Եղունգ: 10.Շենք: 11.Ջավահիր: 13.Սատար: 16.Վառ: 17.Կոռ: 19.Մեշկո: 22.Ցաքատ: 24.Վեներա: 25.Վագր: 27.Ֆերարի: 29.Հաստատ: 32.Նախնա: 33.Հավասի: 35.Կտակ: 38.Մեկ: 40.Բրուկ: 41.Կալա: 44.Նաշ: 45.Քաջք: 48.Նեղ: 50.Դիանա: 51.Աղիք: 54.Մամր: 55.Մեն: 56.Տոտո: 58.Տիպ: 59.Դարչին:

ՈՐԴԱՅԱՅՈՒՆ, 1.Ազնավ: 2.Աստառ: 3.Կոշիկ: 4.Կեքս: 5.Կուրտ: 6.Իգոր: 8.Սերոբ: 12.Վարք: 14.Ամեն: 15.Արոր: 19.Օտար: 20.Շերտ: 21.Կարտ: 23.Ավանակ: 26.Գինի: 28.Երամ: 29.Հին: 30.Սակր: 31.Ամանակ: 34.Վերջին: 36.Տուն: 37.Կոշ: 39.Վե: 42.Ամամա: 43.Աղանդ: 46.Աղաք: 47.Քարտ: 49.Լիտր: 52.Քոշ: 53.Հոն: 57.Տի:

	1	2		3		4		5		6	7		
8					9								
10					11					12			13
				14			15		16				
17	18		19						20	21		22	
23					24	25							
			26	27					28		29		30
31		32			33	34		35					
				36	37			38					
39													
				40				41		42		43	
44			45			46	47			48			
			49			50	51						
52		53			54					55	56		57
		58		59				60		61	62		
				63	64					65			
66							67						
				68						69			

Խմբագիր՝
ՎԱՆ ԲԱՅԲՈՒՐԹՅԱՆ

Մեր հասցեն՝ Թբիլիսի 0105
Գ.Աթոնելի փ. 5 Հեռ. 2990-739, 2990-774
www.vrastan.ge skype: VRASTAN-1920
E-mail: vrastan@caucasus.net

Գրանցման վկայական
№ 4 4 - 1439
«ԿՈԼՈՐ» հրատարակչություն

“ВРАСТАН”
Тбилиси, Грузия
«VRASTAN»
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445